Ярошенко І. С., канд. юрид. наук, доцент,
кафедра цивільного та трудового права

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗНАННЄВИХ ТА ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ

Тренінгові технології не є новими для вітчизняної системи освіти. Традиційно при підготовці студентів-юристів проводяться ділові та рольові ігри. Але у зв'язку із переходом до нової парадигми вищої освіти виникла необхідність удосконалення таких форм навчання. Студент стає активним учасником навчального процесу, що у свою чергу виховує у ньому самостійність, відповідальність за власні дії (чи бездіяльність). Тому необхідно тренувати не тільки відповідні навички, але й враховувати при цьому особистісні та кар'єрні потреби студентів.

Ринок праці вимагає фахівця, який не тільки вміє застосувати набуті знання, але й здатного мислити, пристосовуватися до умов праці, що швидко змінюються, аналітика, що швидко приймає рішення, знаходить вихід із ситуації, створює нове знання на основі отриманого. Важливою якістю сьогоднішнього фахівця є здатність до навчання протягом всієї своєї діяльності.

Для формування таких якостей необхідно забезпечити виконання двох завдань: отримання належного рівня теоретичних знань та практичних навичок за відповідним напрямком. Виходячи з цього, головне завдання тренінгу — здійснювати індивідуалізовану підготовку спеціалістів з урахуванням потреб їхньої мобільності та ефективності, вирішення пріоритетних і актуальних питань практичної діяльності[1].

Сьогодні все більше використовують міжпредметні тренінги. Безумовною перевагою такого тренінгу є необхідність застосовувати досить різні знання за різними напрямками для досягнення конкретної мети. Складністю є те, що для його підготовки потрібно досить багато часу, необхідно залучати фахівців з різних галузей, узгоджувати позиції. необхідно визначитися і з його тривалістю, що він не був коротким, але й не став розірваним у часі.

Викладач, визначаючи мету тренінгу, має продумати ситуацію, яка передує тій, що вирішується, визначити суб'єктів, на яких вона може вплинути, наслідки вирішення такої ситуації.

[1] Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін: Навч. посіб. / Г. О. Ковальчук, Н. Ю. Бутенко, М. В. Артюшина та ін.; За ред. Г. О. Ковальчук. — К.: КНЕУ, 2006. — С. 8.

У результаті тренінг набуває багатьох форм, охоплює всіх студентів групи.

Планування тренінгу має відбуватися на основі моделювання професійних умінь майбутніх спеціалістів за відповідними рівнями компетентності. При цьому мають дотримуватися наступні вимоги до тренінгу: постановка чітких цілей, використання ефективних методів, мотивація виконавців тренінгу, наявність обов'язкових правил регламенту, процедур[1].

При вивченні дисципліни «Цивільне процесуальне право» проводиться тренінг за темою: «Судовий розгляд цивільної справи у місцевому суді», який є ефективним засобом засвоєння знань, формування практичних умінь та навичок, розвитку аналітичного мислення. Тема є комплексною, оскільки вимагає знань не тільки з цивільного процесуального права, але й цивільного та договірного права, досить часто (залежно від фабули справи) є потреба врегульовувати земельні, сімейні відносини. Процес підготовки тренінгу потребує значної підготовчої роботи від студентів та викладача.

Студенти активно беруть участь у підготовці та проведенні такого заняття. Складність завдань, що ставляться перед студентами, активізують їх пізнавальну діяльність. Необхідно вивчити відповідні нормативно-правові акти, судову практику із схожих справ, думки науковців із тієї чи іншої проблеми. Саме така діяльність є запорукою успіху тренінгу.

Мета і завдання тренінгу визначають його практичну спрямованість. У процесі його проведення формуються такі вміння та навички, як усвідомлення (визначення) мети діяльності, використання набутих знань; проведення аналізу закономірностей явищ, процесів та зв'язків між ними; здатність вирішувати типові завдання в типових умовах (написання необхідних процесуальних документів за матеріалами справи у ході підготовки до гри); використання знань суміжних галузей права; здатність вирішувати нетипові завдання у нестандартних умовах (швидко і правильно оцінювати нові докази під час проведення судового засідання, вміння будувати свою позицію).

[1] Там само. — С. 40—44.